

**Notitie Weerstandsvermogen
Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland
2017-2020**

Inhoud

1. Aanleiding en Context.....	3
2. Doel	3
3. Methode	3
3.1 Inventariseren en beoordelen risico's	3
3.2 Vaststellen categorie weerstandsvermogen (ratio)	4
4. Procedure vaststelling, rapportage en wijziging weerstandsvermogen	5
4.1 Beleid	5
4.2 Risico's	5
4.3 Rol van het Veiligheidsbestuur	5
4.4 Rol van de werkmaatschappijen	5
4.5 Beheerder notitie	5
Bijlage 1 relevante (wets)artikelen	6

1. Aanleiding en Context

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) artikel 11 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht in hun begroting en jaarrekening een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen.

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als de weerstandscapaciteit in relatie tot de ongedekte risico's (niet begrote kosten en kosten waarvoor geen voorziening is gevormd). De weerstandscapaciteit geeft de mogelijkheden van de Veiligheidsregio aan om deze ongedekte risico's op te vangen.

Er is geen wettelijke norm voor het weerstandsvermogen, de relevantie van de resterende risico's en wat mag worden meegeteld als weerstandscapaciteit. Met deze notitie stelt het Veiligheidsbestuur het beleid en de streefwaarde van het ratio van het weerstandsvermogen vast.

2. Doel

Het doel van deze notitie is het vaststellen van een methode en een proces waarbij ongedekte risico's worden geïnventariseerd en beoordeeld en waarbij bepaald wordt welke weerstandscapaciteit wordt nagestreefd om deze ongedekte risico's op te kunnen vangen.

3. Methode

3.1 Inventariseren en beoordelen risico's

Voor alle incidentele risico's die kwantificeerbaar zijn en die niet gedekt worden door verzekeringen of (beheers-)maatregelen wordt ingeschat¹:

- Wat de kans is dat ze zich voordoen;
- In welk jaar ze zich voor doen;
- Het incidentele (financiële) effect.

Eventuele structurele (financiële) effecten van de risico's worden niet meegenomen, omdat structurele financiële effecten structureel moeten worden gedekt. Voor niet kwantificeerbare risico's, die niet op een andere manier worden gedekt, wordt een percentage voor onvoorzien exploitatierisico's opgenomen. Per risico wordt aangegeven welke werkmaatschappij ervoor verantwoordelijk is en aan welk onderdeel van de programmabegroting het is gekoppeld. Ten slotte worden de oorzaak en het gevolg per risico opgeschreven. Deze informatie wordt samengebracht in een risicotabel, die wordt opgenomen in de begroting en jaarrekening.

In de risicotabel worden de volgende gegevens opgenomen:

- (niet) kwantificeerbare risico's: een korte benaming van het risico.
- werkmaatschappij: de werkmaatschappij waar het risico betrekking op heeft (BAA, GHOR, VBU of VRAA);
- oorzaak: de actie of gebeurtenis die iets in beweging zet en de achtergrond van het geïdentificeerde risico wordt hierin genoemd. Wanneer doet het risico zich voor en waarom wordt dit als een risico gezien;
- gevolg: wat zijn de (te verwachten) effecten als dit risico zich daadwerkelijk voordoet;
- kans: dit is een inschatting van de kans dat dit risico zich voordoet. Hiervoor hanteren we de volgende waarschijnlijkheidspercentages: 5% (kans is heel klein), 25% (kans is klein), 50% (kans is reëel), 75% (kans is groot);
- financieel effect: Dit is een inschatting van het maximale financiële effect dat zich voordoet als het risico zich daadwerkelijk voordoet;

¹ Bij de beoordeling van de risico's wordt het verwijsboekje van de gemeente Amsterdam gehanteerd: "Arie". Arie staat voor Amsterdams Risicomanagement Expertisenetwerk en is een dynamisch kennisnetwerk op het gebied van risicomanagement die zijn methodiek weer baseert op de ISO (internationale organisatie voor standaardisatie) 31000 methodiek.

- benodigde weerstandscapaciteit: dit wordt berekend als kans * financieel effect.

3.2 Vaststellen categorie weerstandsvermogen (ratio)

Bij het bepalen van het weerstandsvermogen (ratio) zijn twee elementen belangrijk: de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ongedekte (resterende) risico's uitgedrukt in geld (x€ 1.000) en de beschikbare weerstandscapaciteit uitgedrukt in geld (x € 1.000).

Benodigde weerstandscapaciteit vanwege ongedekte risico's in €

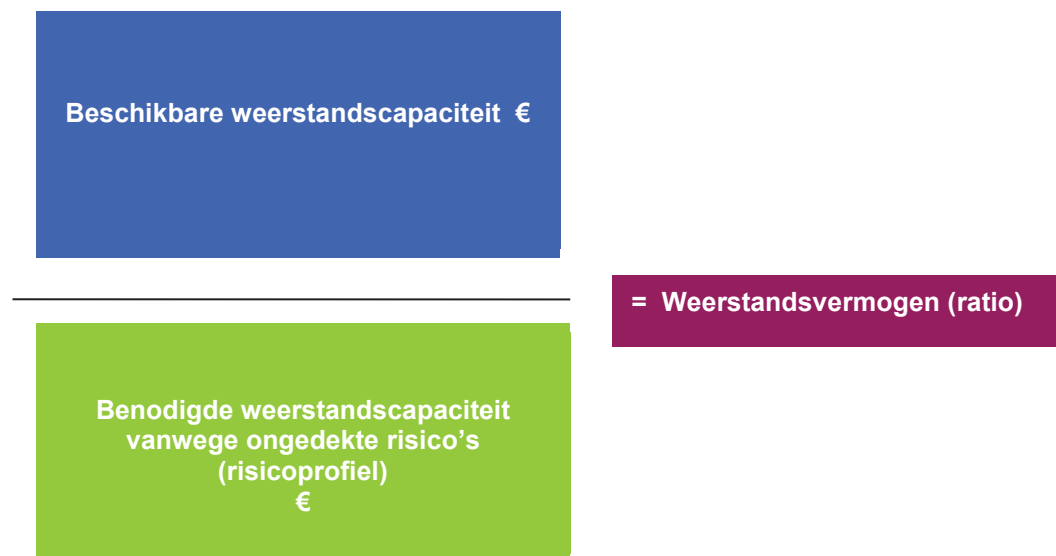
De financiële omvang van de ongedekte risico's wordt berekend door de kans op een gebeurtenis die een (negatief) effect heeft op de bedrijfsvoering en/of de financiële positie te vermenigvuldigen met de financiële impact (omvang) van de gebeurtenis.

Beschikbare weerstandscapaciteit in €

De financiële weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die een organisatie heeft om de negatieve gevolgen te kunnen dekken, bijvoorbeeld reserves, bezuinigingsmogelijkheden en onbenutte belastingscapaciteit zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van het bestaand beleid.

In tabel 1 is de verhouding tussen de ongedekte risico's en de weerstandscapaciteit weergegeven.

Tabel 1: Berekening ratio weerstandsvermogen

Het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) geeft de volgende kwalificatie voor de omvang van het weerstandsvermogen in relatie tot geïdentificeerde risico's²:

Tabel 2: Beoordelingstabel weerstandsvermogen (ratio)

Categorie	Ratio Weerstandsvermogen (X)	Betekenis
A	$2 < X$	Uitstekend
B	$1,4 < X < 2$	Ruim voldoende
C	$1 < X < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < X < 1$	Matig
E	$0,6 < X < 0,8$	Onvoldoende
F	$X < 0,6$	Ruim onvoldoende

De categorie die de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland nastreeft is C, waarbij de ratio van het weerstandsvermogen tussen de 1 en de 1,4 ligt.³

Indien blijkt dat de categorie van het weerstandsvermogen hiervan afwijkt zal het bestuur met een voorstel komen hoe met deze afwijking om te gaan. Daarom zal periodiek in de Planning en Control documenten voor het veiligheidsbestuur (de programmabegroting, de 8^e maandsrapportage en de jaarrekening) verantwoord worden hoe het gesteld is met het weerstandsvermogen op dat moment.

4. Procedure vaststelling, rapportage en wijziging weerstandsvermogen

4.1 Beleid

Met het vaststellen van deze notitie door het Veiligheidsbestuur (Algemeen bestuur) wordt het beleid rondom het weerstandsvermogen vastgesteld. Deze notitie wordt tenminste eens in de vier jaar herzien, of eerder als daar aanleiding voor is.

4.2 Risico's

In de programmabegroting worden de ongedekte risico's benoemd en wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend. In de 8e-maandrapportage wordt over de risico's gerapporteerd, indien verwacht wordt dat er een afwijking is ten opzichte van de begroting. In de jaarrekening wordt gemeld in hoeverre de risico's zich daadwerkelijk hebben voorgedaan.

4.3 Rol van het Veiligheidsbestuur

De rol van het Veiligheidsbestuur is het vaststellen van het beleid rondom het weerstandsvermogen, het instellen van nieuwe reserves en de wijzigingen (dotaties en onttrekkingen) van bestaande reserves. De Veiligheidsregio heeft ook een nota reserves en voorzieningen.

4.4 Rol van de werkmaatschappijen

De werkmaatschappijen leveren ieder afzonderlijk de informatie rondom de ongedekte risico's aan voor de planning en control documenten die voor hun werkmaatschappij van toepassing zijn. Indien er sprake is van een gedeeld risico van werkmaatschappijen, dan ligt de coördinatie bij het Veiligheidsbureau. De werkmaatschappijen en het Veiligheidsbureau zijn verantwoordelijk voor de tijdige, juiste en volledige aanlevering van de benodigde informatie.

4.5 Beheerder notitie

De coördinatie van het beheer van de notitie weerstandsvermogen ligt bij het Veiligheidsbureau, inclusief de coördinatie van het beheer van de methode, het proces en de berekenings spreadsheet.

² Een norm voor weerstandsvermogen - B&G oktober 2006- D. Smorenberg

³ Besluit agendapunt 9, Regionale Bestuursvergadering d.d. 7 april 2014.

Bijlage 1 relevante (wets)artikelen

Weerstandsvermogen

Conform BBV artikel 11, lid 1, bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen:

- a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de provincie onderscheidenlijk gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in de relatie tot de financiële positie.

Conform BBV artikel 11, lid 2, bevat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing ten minste:

- a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- b. een inventarisatie van de risico's;
- c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- d. een kengetal voor de netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte;
- e. een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld over de wijze waarop de kengetallen door provincies en gemeenten worden vastgesteld en in de begroting en het jaarverslag worden opgenomen.